

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Загального землеробства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Луківництво
Викладач	Віта РЕЗНІЧЕНКО, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри Загального землеробства
Контактний тел.	+38(099) 710-70-05
E-mail:	vita.micenko16@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 3, годин – 90 Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відеоконференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Після вивчення дисциплін Ботаніка, Екологія за фаховим спрямуванням, Введення в спеціальність, Землеробство, Фізіологія рослин

1. Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни «Луківництво» є формування у майбутніх фахівців технологічної підготовки та засвоєння системи організаційних, технологічних та економічних заходів, спрямованих на підвищення продуктивності природних кормових угідь, їх раціональне використання і покращення, а також створення сіяних сіножатей і пасовищ з метою виробництва якісних кормів без шкоди для довкілля.

Завдання вивчення дисципліни:

1. Здатність науково обґрунтовано використовувати природні угіддя, лучні травосумішки для годівлі та випасання тварин.
2. Вміння визначати основні фактори, які впливають на формування продуктивності фітоценозів лукопасовищного використання;
3. Вміння проводити оцінку поживної цінності кормосумішок;

4. Розуміння принципів добору травосумішок, поліпшення природних кормових угідь;

5. Здійснювати біологічний контроль за станом посівів та управляти процесами формування врожаю;

6. Розробляти та реалізовувати заходи щодо поліпшення якості та зменшення втрат рослинницької продукції.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні поняття луківництва, як галузі кормовиробництва;
- структуру і стійкість травосумішок у фітоценозах та агроекосистемах;
- біотичні відносини в екосистемах;
- вплив тваринництва на довкілля;
- значення лупасовищного використання для відновлення ґрунтів

вміти:

- володіння понятійно-термінологічним апаратом луківництва;
- визначати стан бобово-злакових сумішок;
- оцінювати вплив луківництва на збереження та відновлення ґрунтів;
- використовувати знання біологічних особливостей росту та розвитку пасовищ і сіножатей для проведення агротехнічних заходів та господарського використання;
- добору культур у простих та складних сумішках; заготівлі сіна та сінажу;
- оцінки поживної цінності і якості кормів.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- взаємодіяти в агрономічному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема1. Народногосподарське значення лучного кормовиробництва

Тема2. Коротка характеристика основних видів лучних рослин

Тема 3. Класифікація природних кормових угідь. Суходільні низинні та заплавні луки. Степові, гірські та болотні луки

Тема 4. Зміна рослинності пасовищ і сіножатей. Інвентаризація та паспортизація природних кормових угідь

Тема 5. Система поверхневого поліпшення. Культуртехнічні роботи, регулювання водного та поживного режимів.

Тема 6. Догляд за дерниною, поліпшення лісових пасовищ. Поверхнєве поліпшення за кордоном

Тема 7. Період початкового освоєння.

Тема 8.Травосуміші та догляд за посівами трав

Тема 9.Прискорене залуження

Тема 10. Значення та основи раціонального використання культурних пасовищ

Тема 11. Переведення на пасовище та системи випасання тварин.

Тема12. Створення та догляд за пасовищами для різних видів тварин та птиці

Тема 13. Укісне використання природних кормових угідь. Заготівля сіна та сінажу

Тема 14. Приготування штучно зневоднених кормів. Особливості технології виробництва.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший модуль – 50 балів, другий модуль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

Основні

1. Кормовиробництво та луківництво : опорний конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» денної форми здобуття вищої освіти / уклад. Л. К. Антипова. Миколаїв : МНАУ, 2022. 113 с.

2. Проваторов Г. В. та ін. Норми годівлі, раціони і поживність кормів для різних видів сільськогосподарських тварин : довідник. Суми : Університетська книга, 2019. 489 с.
3. Петриченко В. Ф., Лихочвор В. В. Рослинництво. Нові технології вирощування польових культур : підручник. Львів : Українські технології, 2020. 806 с
4. Мащак Я., Нагірняк Т., Мізерник Д. Теорія і практика луківництва: монографія / Я.Мащак, Нагірняк Т., Мізерник Д., Люшняк М., Люшняк О., Сметана С. Дрогобич: Коло, 2011. - 374 с.: іл.
5. Кормовиробництво: Навчальний посібник /Л.М. Єрмакова, Р.Т. Івановська, М.Я. Шевніков / За ред.. Л.М. Єрмакової. К., 2008. 396 с.
6. Петриченко В.Ф., Макаренко П.С. Лучне кормовиробництво і насінництво трав. Підручник для с.-г.вузів . Вінниця: Діло, 2005. 228 с.
7. Зінченко О.І. Кормовиробництво: Навчальне видання. [2-е вид., доп. і перероб.]. К.: Вища освіта, 2005. 448 с.
8. A. J. Oakes. Ornamental Grasses and Grasslike Plants. Springer NY, 22 March 2012, 618 p. (<https://doi.org/10.1007/978-1-4684-1455-4>)

Додаткові

9. Резніченко В.П. Обґрунтування замкненого ресурсозберігаючого виробництва екологічно безпечної сільськогосподарської продукції у сучасних енергоощадних агроєкокомплексах / В.П. Резніченко, Г.А. Кулик, М.М. Ковальов // Таврійський науковий вісник: Сільськогосподарські науки. Вип. 109. – Видавничий дім «Гельветика», 2019. – С. 303-311 DOI <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2019.109-1.17>
10. Рослинництво: Підручник /С.М. Каленська та ін.; За ред. О.Я. Шевчука. К.: НАУУ, 2005. 502 с.
11. Рослинництво з основами кормовиробництва: навчальний посібник / О.М. Царенко та ін.; за ред..О.Г. Жатова. Суми: ВТД «Університетська книга», 2003. 384 с.
12. Методичні рекомендації до проведення практичних робіт з луківництва згідно вимог кредитно-трансферної системи навчання для здобувачів ОПП «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» першого ступеня вищої освіти // О.А. Андрієнко, В.П. Резніченко, Г.І. Корнічева – Кропивницький: ЦНТУ, 2023. 80 с.

<https://dspace.kntu.kr.ua/server/api/core/bitstreams/41e29a73-0c17-4ce1-bbfb-c4d8dbc8b433/content>